

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Bases Biolóxicas da Linguaxe	Código	652546004	
Titulación	Máster Universitario en Estudos Avanzados sobre a Linguaxe, a Comunicación e as súas Patoloxías			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Fernandez Garcia, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.fernandez@udc.es	
Profesorado	Fernandez Garcia, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.fernandez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A docencia será presencial na aula de videoconferencia, 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas as descritas na Guía. O alumando terá acceso aos materiais a través de Studium de USAL 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A través de Teams e correo electrónico en horario de titorías. 4. Modificacións na avaliación Non hai ningunha modificación. *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía No hai ningunha modificación. 6. Esta materia impártese en español pero os estudantes internacionais recibirán titorías en inglés. O material didáctico estará dispoñible en inglés.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A4	Los alumnos/as sabrán realizar una intervención en trastornos específicos del lenguaje oral tales como las disartrias, alteraciones del lenguaje en el envejecimiento y trastornos degenerativos, las alteraciones del lenguaje en enfermedades mentales, trastornos del espectro autista, etc
A5	Sabrán realizar una intervención en las dificultades de lectura y de los trastornos específicos del lenguaje escrito.
B2	Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación
C6	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
XENERAIS DA MATERIA Poden describir coherentemente as bases biolóxicas, anatómicas e neuropsicolóxicas dos problemas da linguaxe e a comunicación. Poden informar sobre a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da linguaxe e a comunicación. Son capaces de recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, os trastornos do espectro autista, os trastornos específicos da linguaxe escrita; as dificultades de lectura; os trastornos da fluidez do fala; as disartrias; as disfonías; as alteracións da linguaxe no envellecemento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo selectivo e as inhibicións da linguaxe. Poden describir as funcións da Intervención na área da linguaxe e a comunicación: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.		AI4 AI5	BI1 CI5

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA 1. Introducción ao sistema nervioso	Células do sistema nervioso: neuronas e glía. Estrutura do sistema nervioso. Características xerais. Sistema nervioso central e sistema nervioso periférico. Plasticidade cerebral
TEMA 2. Bioloxía celular do sistema nervioso	Neurofisioloxía da neurona. Potencial de membrana. Potencial de acción. Condución do potencial de acción.
TEMA 3. Neuroquímica da transmisión sináptica	A sinapsis. Tipos de sinapsis, elementos da sinapsis, transmisión do impulso nervioso, potenciais postsinápticos, integración neuronal, autorreceptores.
TEMA 4: Neurotransmisores	Acetilcolina, monoaminas, aminoácidos, lípidos. Farmacoloxía da sinapsis
TEMA 5: Desenvolvemento do sistema nervioso	Sistema nervioso central e sistema nervioso periférico, partes e funcións.
TEMA 6: Alteracións do sistema nervioso debidas ao estrés temperán	Efectos da experiencia do estrés temperán no desenvolvemento do sistema nervioso. Plasticidade neuronal.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A5 A4 B2 C6	7.5	22.5	30
Lecturas	B2 C6	4	16	20
Traballos tutelados	B2 C6	4	12	16
Portafolios do alumno	B2 C6	2	4	6
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Esquema xeral dunha sesión de tres horas tipo: Exposición teórica (50 minutos), visualización de vídeos complementarios, presentación de dúbidas e comentarios. A exposicións serán gravadas e poderán consultarse en liña. No caso da sesión maxistral o profesorado presentará os contidos do tema apoiándose nunha presentación power point. A sesión maxistral utilizarase tanto para a introdución teórica do tema como para a presentación dos casos ou as prácticas que estean planificadas. Cada materia desenvólvese en sesións de dúas horas, polo que a sesión maxistral pode abarcar ao redor dunha hora por sesión. O profesor poderá variar esta distribución compensándoa sempre co resto das metodoloxías para non aumentar a carga ECTS da materia
Lecturas	Cada sesión de clase de dúas horas contén un tempo dedicado ao visionado dalgún vídeo relacionado, ou a lectura comentada dun texto relacionado coa exposición do profesor. A duración prevista será duns 30 minutos por sesión de dúas horas.
Traballos tutelados	Realización dun traballo sobre un libro elixido polo alumno de Oliver Sacks
Portafolios do alumno	En cada sesión de clase o estudante deberá contestar a un cuestionario individual sobre a lectura realizada relacionado cos casos analizados ou as prácticas realizadas. Estes cuestionarios, ademais das presentacións power point correspondentes a cada clase deberán ser incluídas no seu portafolios. Nel recollerán igualmente cuantos comentarios, reflexións ou actividades realícense durante cúrsoo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Lecturas Portafolios do alumno Traballos tutelados	Atención personalizada por correo electrónico, dúbidas, consultas, traballos tutelados, etc.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A5 A4 B2 C6	Exposición por parte do profesor da materia. Consulta de dúbidas.	40
Lecturas	B2 C6	Traballo da lectura recomendada. Un libro de Oliver Sacks	20
Portafolios do alumno	B2 C6	Outros traballos relacionados cas prácticas	20
Traballos tutelados	B2 C6	Traballo sobre o libro elexido de Oliver Sacks	20

Observacións avaliación

Haberá unha proba obxectiva, de preguntas tipo test, con respostas tipo "verdadeiro ou falso". O resto da cualificación virá determinada polos criterios seguintes: Realización de lecturas e traballos tutelados. Prácticas no laboratorio e titorías.

O alumnado con recoñecemento de dedicación a

tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia só terá que superar

a proba obxectiva, non sendo obrigatorio a presentación dos traballos

tutelados.

Fontes de información

Bibliografía básica	J Pinel, Biopsicología Carlsson, Fisiología de la conducta Kandel. Principios de Neurociencia
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías